

Samlinger, hvori det indbragtes i Folketinget, ikke længere end til første Behandling der, og jeg ved ikke af, at det overhovedet har foreligget dette Ting. Der kunde jo være Spørgsmaal om straks at gaa til Forelæggelse og Behandling af Lovforslag om dette Emne, men man har i Folketinget — og jeg er enig deri — fundet, at Spørgsmaalet var saa stort, at det var naturligt — ogsaa fordi der frembyder sig flere Løsninger deraf — først at se det forberedt gennem Bearbejdelse i en Kommission.

Det næste Emne, Kommissionen skal beskæftige sig med, er, som det hedder i § 1 b. „at undersøge det adelige Stift Vallø og Vemmetofte adelige Jomfruklosters Retsforhold til Statsmagten“. At dette er et saare vigtigt Forhold, behøver ingen nærmere Paavisning; de paagældende Institutters Betydning økonomisk og socialt er det høje Ting tilstrækkelig bekendt. Ogsaa dette Spørgsmaal har tidligere været Genstand for Behandling paa Rigsdagen, idet det sidst i 60erne og først i 70erne atter og atter dukkede frem i Folketinget. Det førte til Nedsættelse af en parlamentarisk Kommission i Henhold til Grundlovens § 46, valgt af Folketinget, og denne Kommission afgav, jeg tror i Marts 1871, sin Betænkning, der imidlertid frembød Skuet af et Flertal og to Mindretal, der kom til væsentlig forskellige Resultater. Naar Folketinget til Trods for, at Sagen saaledes har været Genstand for Kommissionsbehandling fra dettes Side, dog igen har fundet det rigtigt, som foreslaaet af mig, at give det under Behandling af en ny Kommission, saa tvivler jeg jo ikke om, at endnu mere dette høje Ting vil finde det betimeligt, naar man overhovedet vil beskæftige sig med Spørgsmaalet derom, og det mener jeg ikke, man kan undgaa. — Kommissionens Sammensætning er foreslaaet og af Folketinget vedtaget saaledes, at den skal bestaa af 21 Medlemmer, med $\frac{1}{3}$ valgt af hvert af de to Ting og $\frac{1}{3}$ af Justitsministeren. Vi have jo ikke nogen fast Regel i saa Henseende, men jeg tror, man vil finde det stemmende med Billighed og ligelig Hensyntagen til de tre nævnte Faktorer, at denne Fordeling er valgt.

Med Hensyn til den Tid, Kommissionen skal have til sit Arbejde, lyder Lovforslaget paa, at den skal have endt sine Hverv inden Udgangen af 1911. Det kunde maaske synes at være en ret rundelig Tid, ca. $2\frac{1}{2}$ Aar, men dels er det jo store Spørgsmaal, der skulle behandles,

og dels ligger der udenfor disse Opgaver, jeg her har nævnt, Spørgsmaal, der ogsaa maa være behandlede og ogsaa helst være tilendebragte, forinden denne Kommission slutter sit Arbejde, særlig Spørgsmaalet om, hvorledes Fæstegodset, der hører under Majoraterne, skal behandles. Dette Spørgsmaal hører ikke under mig, men under Landbrugsministeren, men til Overvejelse deraf maa han have Tid, og det maa der ogsaa tages Hensyn til ved Fastsættelsen af den Frist, inden hvilken denne Kommission skal være færdig.

Jeg tillader mig i øvrigt at henvise til de Bemærkninger, der ledsagede det oprindelige Lovforslag, og skal hermed anbefale Forslaget til det høje Tings Velvillie.

Matzen: Imod det foreliggende Forslag har jeg i og for sig ikke noget videre at indvende. Det er jo et Forslag om Nedsættelse af en Kommission til at udarbejde et Lovforslag, en Kommission i den Skikkelse, hvori saadanne Kommissioner mere og mere pleje at nedsættes, saaledes at der vælges Medlemmer af hvert af Tingene og tillige nogle Embedsmænd som Repræsentanter for Ministeriet; det er saadan en Slags Forbehandling til Rigsdagsbehandlingen. — Hvad jeg kunde have at bemærke med Hensyn hertil, er, at Antallet af Medlemmer er saa betydeligt som 21; det er jo i og for sig et ganske betydeligt Antal. Naar man saa tænker paa, at de Rigsdagsmænd, som sidde i Kommissionen, i den Tid, Rigsdagen er samlet, ville være optagne af Rigsdagsarbejdet og for saa vidt ikke ville kunne hellige sig helt og holdent til Kommissionsarbejdet, kunde der nok være Spørgsmaal, om dette Kommissionsarbejde ikke vil tage temmelig lang Tid. Erfaringerne have jo vist ved adskillige Lejligheder, at saadanne Kommissioner efter Omstændighederne kunne bruge temmelig lang Tid, inden de komme til Ende med deres Arbejde. Det er mig derfor en Børligelse, at der i § 4 er sagt, at Kommissionen i alt Fald skal have tilendebragt sine Hverv inden Udgangen af Aaret 1911. Naar den højttærede Justitsminister mente, at Tidsfristen maaske er fastsat noget rundeligt, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at efter de Erfaringer, man har med Hensyn til andre Kommissioner, vil denne Kommission dog komme hurtigere frem og komme til Ende med sit Arbejde hurtigere end adskillige andre Kommissioner.

Kommissionen skal jo for det første